

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft : - wijziging van het personeelsstatuut van de provinciegouverneurs
en adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant en van
het personeelsstatuut van de arrondissementscommissarissen en de
adjunct-arrondissementscommissaris
- principiële goedkeuring**

1. SITUERING

Op 5 maart 2004 keurde de Vlaamse Regering het statuut van de provinciegouverneurs en de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant en het statuut van de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissaris goed. Deze statuten zijn voor bepaalde aspecten geënt op het statuut van de ambtenaren van de diensten van de Vlaamse overheid.

De bedoeling is om het personeelsstatuut aan te passen aan wijzigingen van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 (VPS).

2. INHOUDELIJK

2.1. Selectieprocedure

Het statuut van de arrondissementscommissaris en van de provinciegouverneur bepaalt dat voor de toegang tot het ambt men aan de dienstplichtwetten dient te voldoen. Deze voorwaarde wordt opgeheven aangezien de legerdienst werd opgeschort in 1994.

Het statuut bepaalt dat de minister van Binnenlandse Aangelegenheden elke selectieprocedure aankondigt in het Belgisch Staatsblad. Dit wordt naar analogie met de regeling voor de N-functies in het VPS, vervangen door bekendmaking op de website van de VDAB of de website Werken voor Vlaanderen.

Een algemene bekendmaking van selecties kan veel beter gerealiseerd worden door publicatie in de pers of op gespecialiseerde websites zoals die van de VDAB of "Werken voor Vlaanderen".

2.2. Beveiligde zending

In afwachting van een verdere digitalisering, wordt de vereiste van een aangetekende brief in de statuten vervangen door een beveiligde zending. Daaronder wordt momenteel verstaan een aangetekende brief of een afgifte tegen ontvangstbewijs.

2.3. Vaderschapsverlof

Tot nog toe kon de arrondissementscommissaris op basis van het personeelsstatuut, de moederschapsrust enkel omzetten in een verlof voor de co-ouder, als de co-ouder vader was. Deze leemte wordt nu opgelost door de meemoeder een meemoederschapsverlof toe te kennen dat kan worden opgenomen naar aanleiding van het overlijden of de hospitalisatie van de biologische moeder van het kind. Voor de gouverneur bestaat dit reeds.

2.4. Verlof voor loopbaanonderbreking

De bijzondere stelsels in het kader van loopbaanonderbreking worden geherformuleerd als loopbaanonderbreking in het kader van een federaal zorgverlof.

2.5. Palliatief verlof en medisch bijstandsverlof

Arrondissementscommissarissen en gouverneurs kunnen thans palliatief en medisch bijstandsverlof opnemen met ofwel een voltijdse onderbreking van de loopbaan of een vermindering van de arbeidsprestaties met de helft.

Het koninklijk besluit van 7 mei 1999 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan in de openbare sector, dat de rechtsbasis voor de uitkeringen die aan beide verloven gekoppeld zijn vormt, voorziet ook in een vermindering van de arbeidsprestaties met een vijfde. Deze mogelijkheid wordt nu ook van toepassing verklaard op de arrondissementscommissarissen en gouverneurs. Deze regeling treedt overeenkomstig artikel 3 van het boven vermelde KB in werking na akkoord van de federale ministerraad.

De wet van 5 maart 2017 betreffende werkbaar en wendbaar werk breidt het palliatief verlof uit met één maand. Waar dit verlof tot nu toe een maand bedroeg en maximaal één keer kon worden verlengd met een maand, kan het ten gevolge van deze wet twee keer worden verlengd met 1 maand.

2.6. Pleegzorgverlof en pleegouderverlof

Via dit ontwerpbesluit wordt de regeling inzake pleegverlof van de statutaire personeelsleden van de DVO (zes dagen per kalenderjaar) op de arrondissementscommissarissen en gouverneurs van toepassing verklaard.

Tevens wordt het pleegouderverlof ingevoerd. Dit verlof wordt toegekend indien een arrondissementscommissaris of gouverneur langdurige pleegzorg op zich neemt.

2.7. Vakantieverlof

Naar aanleiding van het invoegen van een pleegzorgverlof en pleegouderverlof in de statuten van de gouverneur en arrondissementscommissaris wordt ingeschreven dat het jaarlijks vakantieverlof geen evenredige vermindering ondergaat in geval van pleegzorgverlof of

pleegouderverlof. Tevens wordt bepaald dat het aantal vakantiedagen in evenredige mate wordt verminderd met het aantal onbezoldigde verlofdagen tijdens het lopende jaar en indien niet meer mogelijk tijdens het daarop volgende jaar. Deze laatste bepaling is reeds opgenomen in het statuut van de provinciegouverneurs.

2.8. Opvangverlof

Het opvangverlof dat wordt toegekend bij de adoptie of pleegvoogdij van een kind wordt hervormd. Onder andere het onderscheid naar gelang de leeftijd van het kind verdwijnt en het aantal weken verlof wordt stelselmatig opgetrokken.

De kinderbijslagwet van 19 december 1939 wordt omgevormd tot een “algemene kinderbijslagwet – afgekort AKBW”. De tekst van het statuut wordt hieraan aangepast. De vroegere beperking van het opvangverlof dat het kind jonger dan 10 jaar moest zijn vervalt en wordt vervangen door de notie “minderjarig kind”.

2.9. Verlof voor opdracht

Ambtshalve verlof voor opdracht wordt toegekend aan de arrondissementscommissaris in geval van de uitoefening van een opdracht binnen of buiten de diensten van de Vlaamse overheid op grond van een beslissing van de Vlaamse Regering.

2.10. Omstandigheidsverlof

Er wordt verlof toegekend wanneer het kind van de arrondissementscommissaris of gouverneur, of een bloed- of aanverwant tot de tweede graad wettelijk gaat samenwonen.

2.11. Geboorteverlof

Geen onderscheid tussen de verschillende samenlevingsvormen is één van de pijlers van het statuut. Vandaar spreken we niet langer over 10 dagen vaderschapsverlof, maar wel over 10 dagen geboorteverlof die n.a.v. de geboorte van een kind worden toegekend.

Een gouverneur of arrondissementscommissaris zal ook recht hebben op geboorteverlof wanneer een kind buiten de samenlevingsband wordt geboren.

2.12. Politiek verlof

Voor de arrondissementscommissarissen die vanaf 1 januari 2019 worden aangeduid als lid van het bijzonder comité voor de sociale dienst en die noch gemeenteraadslid zijn, noch lid zijn van de raad voor maatschappelijk welzijn (OCMW-raad) wordt er voorzien in politiek verlof (dienstvrijstelling en facultatief politiek verlof).

Het decreet lokaal bestuur zorgt voor een verregaande integratie van het OCMW in de gemeente. Hierdoor verandert de rol van sommige politieke mandaten binnen de gemeente en het OCMW. Deze veranderde politieke rol heeft als volgt een impact op het recht op politiek verlof:

1. de specifieke regeling die thans geldt voor de voorzitter van de OCMW-raad wordt vervangen door een algemene regeling die geldt voor alle OCMW-raadsleden. Deze wijziging wordt doorgevoerd omdat de voorzitter van de OCMW-raad zijn huidige uitvoerende functie volledig verliest;
2. een gemeenteraadslid, dat ook het mandaat als OCMW-raadslid uitoefent krijgt thans politiek verlof omwille van beide mandaten. Als gevolg van het ontwerpbesluit krijgt men

enkel nog verlof omwille van het mandaat van gemeenteraadslid. Het verlof voor het mandaat van OCMW-raadslid zit met andere woorden vervat in het verlof voor het mandaat als gemeenteraadslid;

3. de specifieke regeling voor de leden van het vast bureau van het OCMW wordt opgeheven. Het vast bureau wordt in de toekomst namelijk gevormd door het college van burgemeester en schepenen.

2.13. Regeling overuren

Naar aanleiding van de vraag van een arrondissementscommissaris voor compensatie wegens prestaties in het weekend wordt naar analogie met de regeling in het VPS voor ambtenaren van rang A2 ingeschreven dat de arrondissementscommissaris en gouverneur geen recht hebben op de toelagen of inhaalrust voor prestaties buiten de normale arbeidstijdregeling.

2.14. Rechtsbijstand arrondissementscommissarissen

Het statuut van de arrondissementscommissarissen bepaalt dat de arrondissementscommissarissen die door derden gerechtelijk vervolgd worden, daarvoor rechtsbijstand krijgen onder de voorwaarden, vermeld in een omzendbrief van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden.

Hieraan is tot op heden nooit uitvoering gegeven bij omzendbrief. Om dit juridisch hiaat weg te werken, wordt voorgesteld de formulering uit het statuut van de provinciegouverneurs (art. 61/1) over te nemen, waarbij wordt verwezen naar de voorwaarden die gelden voor de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid (omzendbrief DVO/BZ/P&O/2007/21).

2.15. Waarneming van het ambt.

De regeling van de vervanging bij langdurige afwezigheid van een arrondissementscommissaris en gouverneur wordt uitgebreid naar de waarneming van het vacante ambt. Ook bij het ontbreken van een titularis zal de waarnemend arrondissementscommissaris of waarnemend gouverneur in de toekomst genieten van de prerogatieven en het geldelijk statuut van respectievelijk de arrondissementscommissaris of gouverneur. Deze regeling zal enkel van toepassing zijn voor nieuwe aanstellingen vanaf de datum van inwerkingtreding van het besluit.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voor volgende maatregelen is er geen budgettaire weerslag: geboorteverlof en meemoederschapsverlof.

De uitbreiding van de mogelijkheden tot loopbaanonderbreking kan resulteren in een minderkost voor de Vlaamse overheid rekening houdend met het feit dat het loon voor de periode/duur die overeenstemt met de minderprestaties vervangen wordt door een onderbrekingsuitkering die ten laste valt van de RVA. De grootte van deze minderkost kan niet worden ingeschat aangezien er nog geen zicht is op het aantal loopbaanonderbrekingen dat zal worden opgenomen ingevolge de nieuwe mogelijkheden.

Wat de invoering van het pleegzorgverlof en pleegouderverlof betreft : op zich houdt dit verlof een kostenverlaging in. De arrondissementscommissaris/gouverneur zal geen volledig loon

ontvangen op de desbetreffende dagen maar 82% van zijn brutoloon.

Wat betreft de rechtsbijstandsregeling van de arrondissementscommissaris: het sociaal voordeel van de rechtsbijstand was reeds ingeschreven in het statuut van de AC's (ook al zijn de modaliteiten nooit vastgelegd door de minister van Binnenlandse Aangelegenheden). Met voorliggende wijziging verwijzen we voor de modaliteiten slechts naar deze die gelden voor de DVO (OMZ). Hieraan is dan ook geen budgettaire weerslag verbonden.

Het inschrijven dat de arrondissementscommissaris en gouverneur geen recht hebben op de toelagen of inhaalrust voor prestaties buiten de normale arbeidstijdregeling heeft geen budgettaire weerslag aangezien de facto nooit overuren werden uitbetaald.

De uitbreiding van de vervangingsregeling voor de arrondissementscommissaris en gouverneur bij langdurige afwezigheid naar de gevallen waarin er geen titularis is (vacant ambt) kan een beperkte budgettaire meerkost opleveren, doordat voor deze laatste gevallen de waarnemend titularis met deze wijziging eveneens het geldelijk statuut van respectievelijk arrondissementscommissaris en gouverneur geniet in plaats van een waarnemingstoelage in toepassing van het KB van 15 juni 1960¹, waarvan het bedrag² niet noodzakelijk het salaris van respectievelijk arrondissementscommissaris en gouverneur volledig overbrugt.

De budgettaire weerslag op jaarbasis zal de facto echter te verwaarlozen zijn, gelet op:

- de frequentie van dergelijke aanstellingen tot waarnemend arrondissementscommissaris³ en gouverneur⁴;
- de gemiddelde duurtijd van een tijdelijke aanstelling (vaak niet langer dan enkele maanden);
- het feit dat in de meeste gevallen een waarnemend titularis wordt aangesteld onder ambtenaren die reeds in de hogere salarisschalen zitten (waardoor het bedrag van de waarnemingstoelage moet afgetopt worden tot het verschil met het salaris van gouverneur of arrondissementscommissaris).

Als conclusie kan men stellen dat de wijzigingen globaal geen noemenswaardige budgettaire weerslag hebben.

De Inspectie van Financiën verstrekte gunstig advies op 1 maart 2019. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd verleend op 20 maart 2019.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- a) *Personeel*: voorliggend ontwerpbesluit noodzaakt geen bijkomende inzet van het in dienst zijnde personeel van de lokale besturen, noch de werving van bijkomend personeel.
- b) *Werkingsuitgaven*: voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen.
- c) *Investerings en schuld*: de uitvoering van voorliggend ontwerpbesluit veroorzaakt

¹ Koninklijk besluit van 15 juni 1960 tot vaststelling van de waarnemingstoelage voor de uitoefening van het ambt van provinciegouverneur, provinciegriffier of arrondissementscommissaris, *B.S.* 1 augustus 1960.

² = voor de volle maanden 1/50 van de bruto jaarwedde van gouverneur/arrondissementscommissaris, zónder dat dit meer mag bedragen dan het verschil tussen de brutomaandwedde van provinciegouverneur/ arrondissementscommissaris en de brutomaandwedde die de waarnemend titularis ontvangt in zijn huidig ambt.

³ D.i. een 'uitdovende' functie (geen nieuwe benoemingen meer).

⁴ Twee gekende gevallen (gouverneur van de provincie Limburg en gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen) in de laatste tien jaar.

geen bijkomende investeringen voor de lokale besturen.

d) *Ontvangsten*: in uitvoering van voorliggend ontwerpbesluit worden geen bijkomende financiële middelen aan de lokale besturen ter beschikking gesteld.

e) *Conclusie*: voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorliggend ontwerpbesluit regelt aanpassingen aan de rechtspositie van de provinciegouverneurs, de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissaris. Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het ontwerpbesluit werd aangepast overeenkomstig het taal- en wetgevingstechnisch advies nr. 2018/572 van 11 december 2018.

Aangezien het ontwerpbesluit autoregulering van de overheid betreft, is geen regulerings-impactanalyse vereist.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 tot vaststelling van het statuut van de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissaris en het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 tot vaststelling van het statuut van de provinciegouverneurs en de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, wat betreft de verlofregeling en andere bepalingen;

2° de viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding te machtigen, om over het onder punt 1° vermelde ontwerpbesluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

3° de viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding en de gouverneurs te machtigen om:

- de regeling inzake opvangverlof, pleegzorgverlof en pleegouderverlof toe te passen vanaf de eerste dag van de maand volgend op de principiële goedkeuring van het ontwerpbesluit;
- de regeling inzake politiek verlof voor de arrondissementscommissarissen toe te passen met ingang van 1 januari 2019.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS